

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 31 października 2023 r.

PS-Ka. 431.8.2023.1

Pani

Małgorzata Rychlińska

Dyrektor

Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie

ul. Przyjaźni 5

62-510 Konin

ZALECENIA POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8, w związku z art. 126 oraz art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej¹, zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, Delegatura w Kaliszu w dniach: 28 sierpnia 2023 r., 13 i 20 września 2023 r. przeprowadził kontrolę kompleksową w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Koninie, z siedzibą pod adresem: 62-510 Konin, ul. Przyjaźni 5².

Zakres kontroli obejmował sprawdzenie realizacji zadań określonych ustawą o pomocy społecznej oraz zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami.

Ustalenia kontroli zostały szczegółowo opisane w protokole kontroli, który został podpisany przez Panią bez zastrzeżeń w dniu 18 października 2023 r.

W wyniku kontroli ustalono, że zarówno dyrektor, zastępca dyrektora jak i pracownicy MOPR realizujący zadania pomocy społecznej posiadają wymagane kwalifikacje, określone w ww. ustawie o pomocy społecznej oraz w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1960, ze zm.).

Jak wynika z wykazów sporządzonych przez podmioty zewnętrzne, realizujące w ramach umów zawartych z Miastem Konin usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi, osoby świadczące ww. usługi posiadają wymagane kwalifikacje, określone odpowiednio w ww. rozporządzeniu w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych oraz w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 189 poz. 1598 ze zm).

Miasto Konin ma opracowaną *strategię rozwiązywania problemów społecznych na lata 2015 – 2025*. Działania zaplanowane w ww. strategii są realizowane. Sporządzona została również *ocena w zakresie pomocy społecznej za 2022 r.*

W okresie objętym kontrolą MOPR realizował zadania gminy, takie jak: praca socjalna, zapewnienie posiłku/dożywianie dzieci, podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych oraz realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, współpraca z powiatowym urzędem pracy, pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, a także

---

¹) (Dz. U. z 2023 r., poz. 901), zwana dalej „ustawą o pomocy społecznej”.

²) zwanym dalej „MOPR” lub „Ośrodek”.

przyznawanie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt: 3, 4, 5, 6, 11, 12, 15, 16, 19, 20; art. 17 ust. 2 pkt 1 i pkt 3 oraz art. 18 ust. 1 pkt 3, pkt 5 i pkt 9 ww. ustawy o pomocy społecznej.

W sprawdzonej dokumentacji 71 losowo wybranych osób/rodzin w zakresie przyznawania ww. świadczeń, stwierdzono, że pomoc przyznawana była zasadnie. Nie budzi zastrzeżeń wysokość, okres na jaki przyznawano określone świadczenia oraz terminowość załatwiania spraw, w tym wydawania decyzji administracyjnych, co zgodne jest z przepisami ww. ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz.775, ze zm.)³.

Jak podała Pani w wyjaśnieniu, z uwagi na brak potrzeb/wniosków/zainteresowania Ośrodek nie realizował ustawowo określonych zadań pomocy społecznej, takich jak: przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, przyznawanie zasiłku celowego w formie biletu kredytowanego, opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe na osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem, przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie, przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną, przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom i osobom, o których mowa w art. 5 a ww. ustawy oraz cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Ponadto podczas czynności kontrolnych wyjaśniła Pani, że MOPR w okresie objętym kontrolą nie udzielał pomocy w naturze w formie zapewnienia ubrania, gdyż pomoc na ten cel realizowana była w formie zasiłku celowego, przyznawanego na zakup odzieży i obuwia lub też kierowano osoby do organizacji pozarządowych, udzielających pomocy w formie odzieży/obuwia.

W kontrolowanym zakresie stwierdzono jednak wymienione niżej nieprawidłowości i uchybienia, w dokumentacji osób, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, których akta podlegały kontroli, takie jak:

³) zwany dalej „kodeksem postępowania administracyjnego”

1. W zakresie wydanych decyzji administracyjnych, na 155 skontrolowanych decyzji:

a) w przypadku 152 decyzji szczegółowo opisanych w protokole kontroli – w podstawie prawnej:

- nie wskazano konkretnych jednostek redakcyjnych przytoczonych przepisów: ww. ustawy o pomocy społecznej, aktów wykonawczych, w tym również aktów prawa miejscowego, bądź też wskazano niewłaściwe przepisy ww. aktów prawnych,

- wskazano źródło publikacji ww. kodeksu postępowania administracyjnego bez uwzględnienia zmian powyższego aktu prawnego.

Powyższe narusza przepis art. 107 § 1 pkt 4 ww. kodeksu postępowania administracyjnego.

b) w przypadku 33 decyzji szczegółowo opisanych w protokole kontroli wskazano niewłaściwe uzasadnienie prawne, a w przypadku 5 decyzji szczegółowo opisanych w protokole kontroli wskazano niewłaściwe uzasadnienie faktyczne, co narusza przepis art. 107 § 1 pkt 6 ww. kodeksu postępowania administracyjnego.

c) w 6 przypadkach, szczegółowo opisanych w protokole kontroli, w sytuacji zmiany przepisów prawa zastosowano niewłaściwy tryb wzruszenia decyzji przyznających świadczenie, wskazując w podstawie prawnej art. 155 ww. kodeksu postępowania administracyjnego.

d) w przypadku 2 decyzji szczegółowo wskazanych w protokole kontroli nie nadano im rygoru natychmiastowej wykonalności, przy czym termin realizacji przyznanego świadczenia wyznaczono przed upływem terminu do wniesienia odwołania, natomiast w przypadku jednej decyzji szczegółowo wskazanej w protokole kontroli nadano jej rygor natychmiastowej wykonalności, przy czym termin realizacji przyznanego świadczenia wyznaczono po upływie terminu do wniesienia odwołania, co narusza przepis art. 130 ww. kodeksu postępowania administracyjnego.

2. W jednej sprawie dane ustalone podczas wywiadu środowiskowego odnotowane zostały na niewłaściwym druku kwestionariusza rodzinnego wywiadu środowiskowego, niezgodnie z rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2021 r., poz. 893).

3. W 10 sprawach szczegółowo opisanych w protokole kontroli:

- w przypadku 9 z ww. spraw, pomimo powzięcia podczas kolejnego wywiadu środowiskowego informacji o zmianie sytuacji dochodowej strony o kwotę wyższą niż 10% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej i tym samym kwalifikacją strony do ponoszenia odpłatności za usługi opiekuńcze/specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w wyższej wysokości - MOPR nie podjął działań

w kierunku weryfikacji odpłatności za ww. usługi, przy czym w jednej z ww. spraw MOPR nie dokonał dokładnych ustaleń od kiedy nastąpiła zmiana sytuacji dochodowej strony (ukończenie 75 roku życia),

- w jednej z ww. spraw - MOPR nie podjął z własnej inicjatywy działań w kierunku uzyskania informacji, czy od marca 2023 r. nastąpiła zmiana wysokości dochodu świadczeniobiorcy, co mogłoby poskutkować zmianą odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, do czego zobowiązuje art. 106 ust. 5 ww. ustawy o pomocy społecznej.

4. W 2 przypadkach szczegółowo wskazanych w protokole kontroli, dotyczących decyzji przyznających do 30 czerwca 2023 r. pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych i ustalających wysokość odpłatności za ww. usługi - MOPR nie dokonał weryfikacji ww. decyzji w zakresie odpłatności za okres od 1 maja 2023 r., do czego zobowiązuje przepis § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 16 lutego 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2023 r., poz. 395).

5. W jednej sprawie szczegółowo opisanej w protokole kontroli, odpłatność za usługi opiekuńcze świadczone w ośrodku wsparcia naliczona została w kwocie wyższej niż należna o kwotę 7, 50 zł, za niepełny pierwszy miesiąc korzystania z ww. pomocy.

Powyższa nieprawidłowość miała charakter incydentalny.

6. W jednej sprawie szczegółowo opisanej w protokole kontroli, dokonano zmiany decyzji także w części dotyczącej przedłużenia okresu umieszczenia strony w domu pomocy społecznej, przy czym MOPR jako organ gminy nie był organem właściwym do orzekania w powyższej sprawie, gdyż strona umieszczona była w domu pomocy społecznej o zasięgu powiatowym.

Powyższe narusza przepis art. 59 ust. 2 ww. ustawy o pomocy społecznej.

7. W jednym przypadku, szczegółowo opisanym w protokole kontroli przyznano zasiłek okresowy z tytułu „bezrobocia”, przy czym strona nie była osobą bezrobotną. Powyższe nie miało jednak wpływu na zasadność przyznania ww. świadczenia, z uwagi na fakt istnienia także innej przesłanki uprawniającej do przyznania ww. świadczenia.

Powyższe uchybienie miało charakter incydentalny.

8. W jednym przypadku, decyzje przyznające pomoc w formie pobytu w mieszkaniu chronionym, nie zostały poprzedzone pisemnymi uzgodnieniami, do czego zobowiązuje przepis art. 53 ust. 9 i ust. 10 ww. ustawy o pomocy społecznej.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 128 ust. 1 ww. ustawy o pomocy społecznej zalecam:

1. W zakresie decyzji administracyjnych:

- wydawanie decyzji, zgodnie z wymogami przepisu art. 107 § 1 pkt 4 i pkt 6 ww. kodeksu postępowania administracyjnego, w zakresie podstawy prawnej i uzasadnienia decyzji,
- realizowanie przyznanej pomocy po upływie terminu do wniesienia odwołania od decyzji, w przypadku gdy decyzji nie został nadany rygor natychmiastowej wykonalności, a w przypadku nadania rygoru natychmiastowej wykonalności przed upływem terminu do wniesienia odwołania, zgodnie z przepisem art. 130 § 1 ww. kodeksu postępowania administracyjnego,
- stosowanie się do przepisu art. 106 ust. 5 ww. ustawy o pomocy społecznej, w przypadku konieczności zmiany decyzji, w związku ze zmianą przepisów prawa.

2. Odnotowywanie danych ustalonych podczas wywiadu środowiskowego na okoliczność przyznania zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego na właściwym druku kwestionariusza rodzinnego wywiadu środowiskowego, zgodnie z ww. rozporządzeniem w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

3. W kwestii nieprawidłowości, o której mowa w pkt. 3 str. 4 - 5 - Monitorowanie sytuacji dochodowej osób korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych/specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczonych w miejscu zamieszkania bądź w domu pomocy społecznej, celem weryfikacji decyzji ustalającej odpłatność za ww. świadczenia.

4. Stosowanie przepisów przejściowych, w sytuacji zmiany przepisów aktów wykonawczych do ustawy o pomocy społecznej.

5. Podjęcie działań w kierunku uregulowania stanu prawnego decyzji zmieniającej decyzję umieszczającą stronę w domu pomocy społecznej o zasięgu powiatowym, wydanej z naruszeniem przepisu art. 59 ust. 2 ww. ustawy o pomocy społecznej.

6. Poprzedzanie decyzji w sprawie skierowania osoby do korzystania ze wsparcia w mieszkaniu chronionym pisemnymi uzgodnieniami z osobą ubiegającą się o ww. pomoc, zgodnie z przepisem art. 53 ust. 9 i ust. 10 ww. ustawy o pomocy społecznej.

7. Dołożenie w bieżącej pracy należytej staranności, celem wyeliminowania w przyszłości nieprawidłowości i uchybienia, wskazanych w pkt 5 i 8, str. 5.

Pomimo stwierdzonych nieprawidłowości - działalność Ośrodka w zakresie realizacji zadań określonych ww. ustawą o pomocy społecznej oraz zgodności zatrudnienia

pracowników z wymaganymi kwalifikacjami **ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.**

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ww. ustawy o pomocy społecznej ma Pani prawo w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

Jednocześnie pragnę przypomnieć, że zgodnie z art. 130 ust. 1 ww. ustawy o pomocy społecznej, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 12 000 zł.

Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oczekuję w terminie 30 dni od dnia ich otrzymania.

z up. Wojewody Wielkopolskiego

Hanna Zawadka

Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej
/-podpisano bezpiecznym podpisem
elektronicznym weryfikowanym przy
pomocy ważnego klasyfikowanego
certyfikatu/

Do wiadomości:
Piotr Korytkowski
Prezydent Miasta Konina
Plac Wolności 1
62-500 Konin

Dokument sporządziła: Monika Jankowiak, starszy inspektor wojewódzki
Data sporządzenia dokumentu: 18 grudnia 2023 r.